

Ляшенко О. І. Базва середня освіта. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 64.

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА – складник повної загальної середньої освіти, що слідує за початковою освітою і відповідає 2-у рівню Національної рамки кваліфікацій. Б.с.о. триває 5 років і має два цикли – 5-6 і 7-9 класи. На цьому рівні освіти продовжується реалізація завдань, розпочатих у початковій школі, розширюючи і доповнюючи їх відповідно до вікових і пізнавальних можливостей учнів. Тут закладається той універсальний, спільний для всіх загальноосвітній фундамент, необхідний і достатній для розуміння сучасного світу і усвідомленого функціонування в ньому, реалізації у подальшому кожним здобувачем освіти своїх особистих освітніх, професійних і загалом життєвих планів. Тому здобуття Б.с.о. зорієнтоване на різнобічний розвиток дитини, її громадянське виховання і соціалізацію на основі ключових компетентностей з орієнтацією на продовження навчання, усвідомлення вибору подальшого життєвого шляху, ціннісного ставлення до набутих компетентностей для цивілізованої взаємодії з природою і суспільством.

Б.с.о. здобувають у гімназіях – закладах загальної середньої освіти II ступеня або структурних підрозділах інших закладів освіти, які мають ліцензію на провадження освітньої діяльності на відповідному рівні освіти. Гімназія може функціонувати як окрема юридична особа або як структурний підрозділ закладу загальної середньої освіти, наприклад, у складі закладу загальної середньої освіти I-II, II-III чи I-III ступенів.

Зміст Б.с.о. визначає Державний стандарт відповідного рівня освіти у формі вимог до обов'язкових результатів навчання і компетентностей здобувачів освіти за освітніми галузями. Він реалізується предметно або інтегровано залежно від вікових особливостей розвитку учнів із метою їх інтелектуального, духовного, емоційного і фізичного вдосконалення, морально-

етичного виховання, формування природничо-наукового і гуманітарного світоглядів.

Освітня програма закладу освіти, що забезпечує здобуття Б.с.о., може передбачати поглиблене вивчення окремих навчальних предметів відповідно до освітніх потреб здобувачів освіти. Для осіб із особливими освітніми потребами в освітніх програмах може бути передбачений корекційно-розвивальний складник.

Результати навчання здобувачів освіти Б.с.о. оцінюються шляхом державної підсумкової атестації. Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає центральний орган виконавчої влади в сфері освіти і науки. Гімназії можуть здійснювати атестацію учнів з інших навчальних предметів і курсів відповідно до вимог освітньої програми закладу освіти, зокрема з предметів поглибленого вивчення.

Здобуття Б.с.о. засвідчується свідоцтвом про здобуття Б.с.о.

Лит.: 1. Про загальну середню освіту: Закон України від 13 травня 1999 № 651. *Офіційний вісник України*. 1999. № 23, стор. 4, стаття 1033; 2. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145. *Офіційний вісник України*. 2017. № 78, стор. 7, стаття 2392.

О.І. Ляшенко